

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 19/10/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 794/120006

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Παραβίαση των ελληνικών χωρικών υδάτων από Τούρκους αλιείς – Προστασία των ευρωπαϊκών αλιευτικών πόρων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1286/5.9.2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Κουμουτσάκος, Ι. Πλακιωτάκης και Φ. Αραμπατζή**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην ενίσχυση του Λιμενικού με σκοπό την τόνωση της επιτήρησης στο πλαίσιο της καλύτερης προστασίας των ιχθυοαποθεμάτων των εθνικών χωρικών υδάτων από παραβιάσεις, αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο της αριθμ. 1387/24.10.2016 Πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων με τίτλο «Προαγωγή της Εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής», έχουν ενταχθεί και πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 οι κάτωθι τρεις πράξεις, με δικαιούχο το συνεργωτώμενο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και, συγκεκριμένα, το Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Διεύθυνση Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας):

- «Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος επιτήρησης και παρακολούθησης θαλάσσιας κυκλοφορίας Βορείου Αιγαίου» (Δημόσια Δαπάνη: 3.500.000 Ευρώ): Σκοπός του έργου είναι να δημιουργηθεί ένα Σύστημα Επιτήρησης που θα παρέχει τις αναγκαίες, για σκοπούς ασφάλειας, επιχειρησιακές δυνατότητες προς τις οικίες Λιμενικές Αρχές και τα Κέντρα Επιχειρήσεων. Το σύστημα θα αποτελείται από τρεις ανεπάνδρωτους σταθμούς επιτήρησης στις περιοχές Αλεξανδρούπολης, Μαρώνειας και νήσου Σαμοθράκης και ένα Κέντρο Ελέγχου που θα εγκατασταθεί στον λιμένα Αλεξανδρούπολης. Στο κέντρο ελέγχου θα προβάλλονται όλες οι πληροφορίες που συλλέγονται από όλους τους σταθμούς επιτήρησης. Το έργο αυτό θα αποτελέσει τη βάση ανάπτυξης ενός κοινού περιβάλλοντος διαχείρισης πληροφοριών, καθώς τα δεδομένα που θα συλλέγονται, θα παρέχονται σε όλες τις κοινότητες χρηστών που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, ήτοι, θαλάσσια ασφάλεια, αστυνόμευση θαλάσσιου χώρου, ελέγχου αλιείας και ασφάλειας ναυσιπλοΐας. Επιπλέον, τα δεδομένα που θα συλλέγονται από το υπό δημιουργία σύστημα, θα ανταλλάσσονται απευθείας με τους χρήστες του τομέα της Άμυνας της Ελλάδας. Το έργο είναι υπό δημοπράτηση.

- «Μελέτη και Ανάπτυξη Εθνικής Ναυτιλιακής Θυρίδας» (Δημόσια Δαπάνη: 1.149.223 Ευρώ): Αφορά πληροφοριακό σύστημα που θα δημιουργήσει ένα εθνικό διατομεακό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών, το οποίο θα παρέχει στις εθνικές αρχές τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές ναυτιλιακές πληροφορίες μέσω ενός μοναδικού σημείου. Με τον τρόπο αυτόν, θα καταστήσει εφικτή την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Κρατών - Μελών, οι οποίες δύναται να χρησιμοποιηθούν και για άλλους σκοπούς πέραν της ασφάλειας στη θάλασσα, δηλαδή για σκοπούς ελέγχου των συνόρων και της μετανάστευσης από τον FRONTEX, για την επιτήρηση της αλιείας από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας και για επιχειρήσεις ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, όπως η καταπολέμηση της πειρατείας. Το έργο είναι συμβασιοποιημένο και υλοποιείται.
- «Προμήθεια συσκευών AIS, παρελκόμενου εξοπλισμού και λογισμικού» (Δημόσια Δαπάνη: 850.000 Ευρώ): Η εγκατάσταση των σταθμών AIS (Automatic Identification System) θα βελτιώσει σημαντικά τις δυνατότητες παρακολούθησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας, καθώς και της επιτήρησης του θαλάσσιου χώρου και του ελέγχου της αλιείας, δεδομένου ότι λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας (μορφολογία της ακτογραμμής). Με το εν λόγω έργο θα επιτευχθεί η ραδιοκάλυψη όχι μόνον του ελληνικού θαλάσσιου χώρου, αλλά και της ευρύτερης περιοχής, γεγονός που θα συμβάλλει στην ανάπτυξη προσυνοριακής εικόνας πεδίου, καθώς και στη θαλάσσια ασφάλεια, στην αύξηση των δυνατοτήτων έρευνας διάσωσης, στην ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, αλλά και στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Το έργο είναι υπό δημοπράτηση.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της αριθμ. 1386/25-09-2017 Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς τη Διεύθυνση Επιχειρησιακών Μέσων του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος / Ελληνικής Ακτοφυλακής του συνερωτώμενου Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με τίτλο «Εκσυγχρονισμός και αγορά ελεγκτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων περιπολικών πλοίων, αεροσκαφών και ελικοπτέρων», έχουν ενταχθεί και πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 οι ακόλουθες πέντε πράξεις, με δικαιούχο το συνερωτώμενο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής:

➤ «Προμήθεια περιπολικών σκαφών 16-19,5 μέτρων» (Δημόσια Δαπάνη 26.000.000 Ευρώ): Η προμήθεια νέων σκαφών είναι απαραίτητη για την καλύτερη εκτέλεση περιπολιών αστυνόμευσης-επιτήρησης της αλιείας. Αναμένεται να καλύψουν επιχειρησιακές ανάγκες για τη βελτίωση των ελέγχων αλιείας και θα διατεθούν σε Λιμενικές Αρχές σε περιοχές όπου παρουσιάζεται έντονη αλιευτική δραστηριότητα. Η πράξη αφορά 10 σκάφη ολικού μήκους από 16-19,5 μέτρα που θα φέρουν σύγχρονο και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ναυτιλιακό, ραδιοηλεκτρονικό και ραδιοναυτιλιακό εξοπλισμό.

➤ «Αναβάθμιση/Αντικατάσταση του υφιστάμενου εξοπλισμού εναέριας επιτήρησης των τριών (03) αεροπλάνων REIMS-406 της ΜΑΛΣ ΕΛ.ΑΚΤ. και των τριών (03) εκ των έξι (06) ελικοπτέρων τύπου AS365N3 της ΜΕΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.» (Δημόσια Δαπάνη 12.000.000 Ευρώ): Αφορά στην αναβάθμιση/αντικατάσταση υφιστάμενου εξοπλισμού αεροπλάνων και ελικοπτέρων που χρησιμοποιούνται για την εναέρια επιτήρηση της αλιευτικής δραστηριότητας που διενεργείται από τα αλιευτικά σκάφη.

➤ «Προμήθεια περιπολικών σκαφών πνευστού τύπου, 11-12 μέτρων» (Δημόσια Δαπάνη 2.200.000 Ευρώ): Η προμήθεια νέων σκαφών είναι απαραίτητη για την καλύτερη εκτέλεση περιπολιών αστυνόμευσης-επιτήρησης της αλιείας. Τα νέα σκάφη αναμένεται να καλύψουν επιχειρησιακές ανάγκες για τη βελτίωση των ελέγχων αλιείας και θα διατεθούν σε Λιμενικές Αρχές σε περιοχές όπου παρουσιάζεται έντονη αλιευτική δραστηριότητα. Η πράξη αφορά 10 καινούρια περιπολικά σκάφη πνευστού τύπου 11-12 μέτρων που θα διαθέτουν κλειστό χώρο διακυβέρνησης και θα φέρουν σύγχρονο και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ναυτιλιακό, ραδιοηλεκτρονικό και ραδιοναυτιλιακό εξοπλισμό.

➤ «Προμήθεια υλικών και ανταλλακτικών για τη συντήρηση των Πλωτών Μέσων ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ» (Δημόσια Δαπάνη 7.000.000€): Η παλαιότητα πολλών υφιστάμενων πλωτών μέσων οδηγεί στη συχνή εμφάνιση βλαβών που τα καθιστά ανενεργά ή μερικώς ενεργά, δημιουργώντας έτσι προβλήματα στη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων. Για την αντιμετώπιση της παραπάνω κατάστασης και τη βελτίωση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των υφιστάμενων πλωτών μέσων του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ) που είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο της αλιευτικής δραστηριότητας, κρίνεται αναγκαία η προμήθεια υλικών και ανταλλακτικών.

➤ «Προμήθεια σαράντα (40) περιπολικών οχημάτων με επίπεδη καρότσα τύπου pick-up» (Δημόσια Δαπάνη 1.400.000€): Λόγω των αυξημένων αναγκών επιτήρησης της αλιείας στη χώρα μας εξαιτίας της μεγάλης ακτογραμμής και των πολυάριθμων νησιών, η προμήθεια των σαράντα πετρελαιοκίνητων σύγχρονων περιπολικών οχημάτων με επίπεδη καρότσα τύπου pick – up θα συντελέσει στην αύξηση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων του ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ., καθώς θα επιφέρουν σημαντική ενίσχυση των Κεντρικών/Περιφερειακών Λιμενικών Αρχών της χώρας όσον αφορά στην επιτήρηση-αστυνόμευση των περιοχών δικαιοδοσίας τους, στις οποίες η πρόσβαση με συμβατικά οχήματα είναι δύσκολη.

Όσον αφορά στην προστασία των αλιευτικών πόρων, σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και, κατά συνέπεια, τα Κράτη-Μέλη αυτής που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 («UNCLOS»):

- έχουν κυρώσει τη συμφωνία των Ηνωμένων Εθνών της 4ης Αυγούστου 1995 για την εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982, όσον αφορά στη διατήρηση και διαχείριση των αλληλοεπικαλυπτόμενων και των άκρως μεταναστευτικών αποθεμάτων ιχθύων («συμφωνία του ΟΗΕ για τα αποθέματα ιχθύων») και
- έχουν αποδεχτεί τη συμφωνία της 24ης Νοεμβρίου 1993 για την προώθηση της τήρησης διεθνών μέτρων διατήρησης και διαχείρισης των αποθεμάτων από αλιευτικά σκάφη στην ανοικτή θάλασσα της Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών [FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations)].

Με τις εν λόγω διατάξεις καθορίζεται πρωτίστως η αρχή της υποχρέωσης όλων των κρατών να θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται η βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων πόρων και η μεταξύ τους συνεργασία προς τον σκοπό αυτό.

Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) θέσπισε το 2001 ένα διεθνές σχέδιο δράσης για την πρόληψη, την αποτροπή και την εξάλειψη της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας. Επιπλέον, οι περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας [Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (General Fisheries Commission for the Mediterranean-GFCM), Διεθνή Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas-ICCAT) κ.λπ.] θέσπισαν σειρά μέτρων με σκοπό την αποτροπή της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας.

Επισημαίνεται ότι η Τουρκία είναι, επίσης, συμβαλλόμενο μέρος αυτών των Διεθνών Οργανισμών και Περιφερειακών Οργανώσεων και έχει υποχρέωση συμμόρφωσης με τις συστάσεις και τα ψηφίσματά τους (πλην, όμως, δεν έχει ακόμη κυρώσει τη Συνθήκη για το Δίκαιο της Θάλασσας).

Σχετικά με το θέμα της αλιευτικής δραστηριότητας τουρκικών αλιευτικών σκαφών στα εθνικά χωρικά μας ύδατα, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2α του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008 του Συμβουλίου "...περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας...", ως παράνομη αλιεία χαρακτηρίζονται, μεταξύ άλλων, οι αλιευτικές δραστηριότητες, οι οποίες διεξάγονται από ημεδαπά ή αλλοδαπά αλιευτικά σκάφη σε θαλάσσια ύδατα υπό τη δικαιοδοσία κράτους, χωρίς την άδεια του εν λόγω κράτους ή κατά παράβαση της νομοθεσίας και των κανονισμών του. Συνεπώς, η άσκηση αλιείας από τουρκικά αλιευτικά σκάφη εντός των εθνικών χωρικών μας υδάτων (εντός των 6 ν.μ.), χωρίς να πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις, αποτελεί παράνομη δραστηριότητα.

Διευκρινίζεται ότι ο έλεγχος των αλιευτικών δραστηριοτήτων στα εθνικά χωρικά μας ύδατα εμπίπτει στην αρμοδιότητα του συνερωτώμενου Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γενική Διεύθυνση Αλιείας), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του:

- επανειλημμένα και σε όλα τα επίπεδα, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε επίπεδο Διεθνών Οργανισμών, θέτει το θέμα των προκλήσεων και παραβιάσεων των εθνικών χωρικών μας υδάτων αλλά και των κανόνων της υπεύθυνης αλιείας από τουρκικά αλιευτικά σκάφη, αιτούμενο ανάληψη σχετικής δράσης, στο πλαίσιο της νομιμότητας

και

- σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των συνερωτώμενων Υπουργείων Εξωτερικών και Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε τακτά χρονικά διαστήματα στοιχεία αναφορικά με τις διοπτεύσεις τουρκικών αλιευτικών σκαφών σε ελληνικά χωρικά ύδατα που πραγματοποιούνται από σκάφη της Ελληνικής Ακτοφυλακής και της FRONTEX.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Εξωτερικών - Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπ. Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
- Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Γ. Κουμουτσάκο
4. Βουλευτή κ. Ι. Πλακιωτάκη
5. Βουλευτή κα Φ. Αραμπατζή